OM: 202405

A Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde

Pedagógiai Programja

"Ezt a földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön. "

Készült: 2025.

TARTALOMJEGYZÉK

A Pedagógiai program jogszabályi háttere....4

BEVEZETŐ....6

AZ ÓVODA ADATAI....8

Az óvoda bemutatása....8

GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP....10

AZ ÓVODA HELYI NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI....11

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ (SNI) GYERMEKEK 13

BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ (BTMN) GYERMEKEK 14

PEDAGÓGIAI KONCEPCIÓNK....15

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK FELADATRENDSZERE....18

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA....18

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS....21

AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA....24

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI..26

JÁTÉK (BENNE AZ UDVARI JÁTÉKTEVÉKENYSÉGEK)....26

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE....29

MINDENNAPOS MOZGÁS....32

ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC....34

VERSELÉS, MESÉLÉS....35

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA....37

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK.....38
A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS-TANÍTÁS.....39
AZ ÓVODA ISKOLÁRA ELŐKÉSZÍTŐ FUNKCIÓJA.....41
A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....42
SZOCIÁLIS HÁTRÁNY ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG.....43
ÓVODAPEDAGÓGUS EGYÉB FELADATAI AZ ÓVODÁNKBAN.....45
TEHETSÉGGONDOZÁS.....45
A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK FOLYAMATOS NYOMON KÖVETÉSE, RÖGZÍTÉSE.....47
DIFFERENCIÁLT KÉSZSÉG ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS.....47
KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK.....49
AZ ÓVODA KAPCSOLATAI.....51
AZ ÓVODAI NEVELŐMUNKÁT ÉS A CSALÁDI NEVELÉST SEGÍTŐ INTÉZMÉNYEK.....55
FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....57
LEGIMITÁCIÓS ZÁRADÉK.....60
MELLÉKLETEK (képességkibontakoztató- és fejlesztő program; munkaköri leírások)

A Pedagógiai program jogszabályi háttere

- 2011. 04. 25. Magyarország Alaptörvénye
- 2011. évi CXC. törvény A nemzeti köznevelésről
- 2012. évi CXXIV. törvény, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 363/2012.(XII.17.) korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 229/2012. (VIII. 28) kormány rendelete A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 1. melléklet a 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet A Sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelésének irányelve
- 2019. évi LXX. törvény a köznevelléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló
  2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről.
- 32/1997.(XI.5.) MKM rendelet A Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve
- 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet
- 2003. évi CXXV. törvény Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény
- l991. évi LXIV.sz.trv.29.cikk 1./a./ENSZ egyezmény a gyermekek jogairól
- 137/2018 (VII.25.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet módosításáról
- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésről

- Az 1998.évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- Alapító Okirat
- Szakmai Alapdokumentumok
- 2025. április 23-ával hatályba lépett 77/2025. (IV. 15.) kormányrendelet

BEVEZETŐ

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja tartalmazza az óvodai nevelés és az óvodapedagógusok munkáját meghatározó alapelveket. Lehetőséget biztosít arra, hogy „az óvodai nevelésben a különböző pedagógiai törekvések megjelenhetnek" a helyi körülmények és sajátosságok figyelembevételével.

A Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde nevelőtestülete a külső világ tevékeny megismerését választotta helyi pedagógiai programjának alapjául.
Fontos, hogy a gyermek számára kialakítsuk a természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszonyt, pozitív viselkedési formákat és magatartásmódokat, megalapozzuk a környezeti kultúra iránti igényt. A gyermek közvetlen környezetében lévő élővilág megismertetése és megszerettetése, az élő és élettelen környezeti tényezők közötti leglényegesebb összefüggések megláttatása – a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakításával - elengedhetetlen a környezeti kultúra alapjainak megteremtéséhez.

A környezeti nevelés, a gyermekek fenntartható fejlődéssel való megismertetése alapvető a fenntartható életkörülmények és fejlődés szempontjából. A gyermekek a jövő meghatározói, döntéseikkel nemcsak saját életüket, de Földünk sorsát is meghatározhatják, ezért rendkívüli jelentőséggel bír a megfelelő tájékoztatásuk, tájékozódásuk már a kisgyermekkori gondozás-nevelés során.

Programunkban a természeti és társadalmi értékek felismerését és óvását segítő szemlélet és magatartás kialakítását szeretnénk megalapozni és hangsúlyozni. Felelősséggel tartozunk gyermekeinkért, a jövőért, a természet és társadalom valódi értékeinek felismertetéséért és

megszerettetéséért, ápolásáért és megőrzéséért, aminek tudatosítását már kisgyermekkorban el kell kezdenünk. Továbbá, hogy természetes környezetünk az emberi gondatlanság miatt egyre csak pusztul. Arra, hogy a környezetet védeni, szeretni kell, meg kell tanítani a felnövekvő nemzedéket. Ezt a szerepet, egymást kiegészítve az óvoda (iskola) és a család tölti be. Ez a szerep egyben az ezredforduló komoly pedagógiai kihívása is.

Programunkat azoknak a szülőknek ajánljuk, akik gazdag, élményekre épülő óvodai életet szeretnének csemetéjüknek, amely által gyermekük önkifejezése, önmegvalósítása tág teret kap. Azoknak, akik befogadóak és akár készek is részt vállalni ebben a folyamatban. Azoknak, akik valóban gyökereket kívánnak adni, hogy utána szárnyalni tudjon gyermekük az élet minden területén. Ajánljuk minden gyermeknek, hisz óvodánk mottója is a következő:

"Ezt a földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön. "

AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda neve: Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde

Az óvoda címe: 8796 Türje, Petőfi tér 2.

Az óvoda telefonszáma: 0683/310-062

E-mail: ovoda.turje@gmail.com

Az óvoda OM azonosítója: 202405

Az óvoda fenntartója: Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde Intézményfenntartó Társulás

A fenntartó székhelye: 8796 Türje, Szabadság tér 9.

A program neve: A Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde Pedagógiai Programja

AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

A Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde a település központjában, egy csendes, forgalomtól elzárt, de jól megközelíthető területen helyezkedik el. Iskola, Művelődési ház, játszótér és park van a szomszédságában. Az épület külső-belső adottságai jók. Eszköz ellátottságunk szintén jónak mondható, a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezünk. Bútorzat, eszközök, játékok, képességfejlesztő eszközök, digitális anyagok és eszközök meglétével, valamint célszerű és kritikus alkalmazásával minőségi munkát tudunk megvalósítani. Az óvoda felszereltsége, eszközkészlete jónak mondható, köszönhetően az elmúlt évek sikeres pályázatainak és az óvoda Szülői Munkaközössége által szervezett bálok bevételének.

Az óvoda székhelyén Türjén, 3 csoportszoba található, amely megfelelő az Alapító Okiratban rögzített 75 fő befogadására. Mindegyik csoportszobához tartozik külön öltöző és mosdó, amelyek 2018-ban felújításra kerültek. Nem csoportterem típusú fontosabb funkcionális helyiségekkel is rendelkezünk: 2 fejlesztő szobával és egy nevelői szobával. Ugyanitt működik egy 12 férőhelyes

bölcsődei csoport is. A tagintézmény Batykon található, amelyben 1 csoportszoba található mosdóval, öltözővel. Nevelői szobával rendelkeznek, de sajnos fejlesztőszoba nincs. A fejlesztés a nevelői szobában, illetve az öltöző egy részében zajlik (fejlesztősarok).

Csoportszerkezet:

Türjei intézményünk életkori homogén csoportok kialakítására törekszik. A csoportszervezést a gyermekek életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének figyelembevételével végezzük, támogatva az egységesebb fejlesztést és az iskolára való felkészítést. Batykon, mivel tagintézményünk egy csoportos, így nem tudunk homogén csoportot kialakítani, ott életkori vegyes csoport működik.

Az óvoda udvara:

Mind a türjei, mind a batyki óvoda udvara tágas, a gyermekek részére biztosítja a játék, levegőzés feltételeit, legnagyobb része füves. Eszközeivel, játékszereivel biztosítja a gyermekek számára a szabadban töltött idő megfelelő kihasználást az év minden szakaszában. Az udvari játékidőt nagyon fontosnak tarjuk, ennek megfelelően az óvoda udvara többféle mozgásra ad lehetőséget a 3-7 éves korosztálynak. Homokozó, mászóka, trambulin, rugós játék, vár, csúszdák és hinták állnak a gyermekek rendelkezésére. A bölcsőde udvarán homokozó, csúszda található.

GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekképünk:

Elfogadjuk, hogy minden gyerek egy adott személyiség, egy individuum, aki

- eltérő adottságokkal jött a világra,
- eltérő környezetben nevelkedik,
- eltérő az érdeklődése,
- eltérő fejlettségi szinttel rendelkezik,
- eltérő a fejlődési üteme.

Ennek következtében életkoronként és egyénenként eltérőek, ill. eltérőek lehetnek a testi és lelki szükségletei. Minden gyermeket előítéletek nélkül fogadunk el.

Óvodaképünk:

Óvodánk a gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerének személyi, tárgyi és pedagógiai környezete biztosítja. A beíratott gyermekek számára megteremtjük az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkört a befogadás változatos módszereivel. Az óvoda funkciói: az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciók közvetetten segítik a következő életszakaszba (kisiskolás) átlépéshez szükséges személyiségvonások fejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása mellett az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, a gyerekek fejlődésének nyomon követésével.

Óvodánk tevékenységrendszerével, természeti és tárgyi környezetével, óvodapedagógusai nevelőmunkája és személyes példája segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását. Az óvodai nevelésben alkalmazott összehangolt pedagógiai intézkedések a gyermek személyiségéhez igazodnak és biztosítják minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés

lehetőségét. Az inger gazdag környezet biztosítja a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását, a gyermeki kérdések támogatását, a mindennapi anyanyelvi és értelmi nevelést és fejlesztését.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek nevelésében támogatjuk a befogadás lehetőségét, a nemzetiségi önazonosság megőrzését. A különös bánásmódot igénylő gyermek fejlesztésénél különös gondot fordítunk arra, hogy ők minden segítséget megkapjanak hátrányainak leküzdéséhez, illetve tehetségük kibontakoztatásához.

AZ ÓVODA HELYI NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI

Az óvodai nevelés célja:

Az országosan megfogalmazott célokat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (továbbiakban ÓNOAP) tartalmazza. A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A 3-7 éves gyermek eltérő fejlődési ütemének és érési jellemzőinek szem előtt tartásával a gyermeki személyiséghez igazított pedagógiai módszerek alkalmazásával, játékos keretek között alakuljon gyermekeink:

- egészséges sokoldalú személyisége
- környezettudatos szemlélete
- a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális, érzelmi, erkölcsi és értelmi érettsége.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek:

Központilag preferált, és társadalmi igény a sajátos nevelést, megkülönböztetett bánásmódot igénylő gyermekek integrált óvodai nevelése. Ennek több szempontból is jelentőségét érezzük, hiszen a sérült gyermekek megtanulnak egészséges társaik között élni, az egészségesek pedig tolerálni tudják társaik másságát. Megtanulják egymást elfogadni.

Mindezt szem előtt tartva, olyan gyermeket szeretnénk nevelni, akik:

- nyugodtak, tele vannak élményekkel, tudnak játszani, nevetni, felfedezni, csodálkozni,
- természetes kíváncsiság vezérli őket, szeretik a természetet, az alkotó tevékenykedést,
- szeretettel, bizalommal fordulnak társaikhoz, a felnőttek felé, nyitottak, empatikusak és toleránsak másokkal, legyen szó nemzetiségi, vallási, faji, testi különbözőségről,
- állat-, ember- és természetbarátok.
- környezetükben jól eligazodnak, korukhoz viszonyítva önálló, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkeznek,
- szeretnek játszani, mozogni, egészségesek, kiegyensúlyozottak
- ismerik, óvják, védik, gondozzák környezetüket,
- szeretik lakóhelyüket és hazájukat, Magyarországot,

korukhoz illően ismerik hazájukat, környezetük természeti értékeit, hagyományait, kulturális értékeit.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése két síkon valósul meg – csoportban és csoportból kiemelten. Intézményünkben a részképesség zavarral küzdő, normál IQ övezetbe tartozó gyermekekkel utazó fejlesztőpedagógus foglalkozik. A fejlesztőpedagógus segítséget nyújt a pedagógusoknak a részképesség zavarok felfedezésében, a megfigyelések és mérések lebonyolításában, a differenciált, egyéni fejlesztés tervezésében és kivitelezésében. Továbbá saját mérései, a nevelési tanácsadó és szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztésben részesíti

hatáskörébe tartozó speciális fejlesztést igénylő gyermekeket. A gyermekek egyéni sajátosságaiból fakadó differenciált fejlesztést még logopédus segíti. Különösen fontosnak tartjuk az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális szakemberekkel történő együttműködést. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek típusai:

különös bánásmódot igénylő gyermekek:

- SNI gyerekek
- BTMN gyerekek
- Kiemelten tehetséges gyerekek

a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint:

- hátrányos helyzetű gyermekek
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ (SNI) GYERMEKEK

Sajátos nevelési igényű gyermek az, aki a szakértői bizottság véleménye alapján különleges bánásmódot igényel. Intézményünk személyi és tárgyi feltételei alapján az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek nevelését tudja ellátni. Az integrált nevelés mellett gondoskodunk a gyógypedagógiai segítségről. A SNI gyermekekkel a pedagógiai szakszolgálat munkatársa foglalkozik, ill. az ő segítségével a pedagógus. A nevelés hatására a sérült gyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A nevelési célok akkor valósulnak meg, ha a gyerek a tanítási-tanulási folyamatban, a környezet, a tárgyi feltételek kiaknázásával csak annyi segítséget kap, ami a további cselekvéséhez, fejlődéséhez szükséges.

BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ (BTMN) GYERMEKEK

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az, aki jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartási szabályozási hiányokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődésük nehezített, de nem minősülnek SNI gyereknek. Beilleszkedési zavar annál a gyermeknél jelentkezik, aki nem tudja környezetével összhangba hozni testi, lelki, közösségi harmóniáját. Tünetei: félelem, szorongás, pszichoszomatikus problémák. Fontosnak tartjuk azoknak a tevékenység központú szemléletnek a megerősítését, amely támogatja a gyermek egészséges fejlődését, hátrányainak csökkentését, egyéni adottságainak megerősítését. A magatartás zavarral küzdő gyermek a normális aktivitás határát átlépik. Tünetei: durvaság, agresszió, rongálás, hiperaktivitás. Egész nap megkülönböztetett figyelemben részesítjük őket. Szakemberek segítségét igénylik.

Céljaink:

- Integrált neveléssel, normál óvodai csoportban történő fejlesztéssel, egyéni képességeiknek megfelelő maximális fejlődés biztosítása.
- Elfogadó, komplex személyiség fejlesztő, hátránycsökkentő légkör biztosítása.
- Gyermekközpontú, családorientált szemlélet alkalmazása.

Feladataink:

- Felismerni a különös figyelmet igénylő gyermekek problémáját – megfigyelés, mérés.
- Nevelési Tanácsadó vizsgálatának kérése.
- Nevelési Tanácsadó és Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján a harmonikus fejlesztés biztosítása.

- Egyéni igényeiknek megfelelő szakemberek biztosítása: gyógypedagógus-fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus.
- Folyamatos konzultáció a fejlesztést végző szakemberekkel, nevelőkkel.
- A fejlesztő tevékenység dokumentálása.

PEDAGÓGIAI KONCEPCIÓNK

A környezeti nevelés, a gyermekek fenntartható fejlődéssel való megismertetése rendkívül fontos, hiszen a gyermekek a jövő meghatározói, döntéseikkel nemcsak saját életüket, de Földünk sorsát is meghatározhatják. Mindezek miatt tartjuk fontosnak, hogy nevelésükben a környezettudatosság kapja a fő hangsúlyt. A környezeti nevelés jellemző értékrendszere az élet – és minden élő és élettelen – tisztelete. A környezeti nevelés értéknek tartja a természet erőforrásainak kíméletét, a természet törvényeivel harmonizáló magatartást és a környezetért felelős életvitelt; ennek megfelelően az anyagi javak birtoklása és fogyasztása tekintetében a mértékletességet és takarékosságot.

A környezeti nevelés, különösen a kora gyermekkorban több, mint csupán egyfajta természettudományi célú oktatás. Ebben a korban a tények és szabályok ismereténél fontosabb a közvetlen tapasztalatszerzés. Megfelelő környezeti nevelési programmal elérhető, hogy a gyermekek fogékonnyá váljanak a természet szépségeire, és kialakuljon bennük a felelősségtudat a természeti környezet iránt.

A Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde Pedagógiai programja lehetőséget biztosít, hogy a külső világ tevékeny megismerését alapul véve olyan játékokat, tevékenységeket, programokat szervezzünk és valósítsunk meg az óvodánkba járó gyermekeink számára, amelyek kudarcélmény nélkül, bármilyen szintű képességek birtokában lehetőséget adnak a résztvevőinek az örömteli

játékra, a személyes tapasztalásra, ismeret- és élményszerzésre, a személyiség kibontakoztatására. Ezáltal a környezetükre igényes, azt ismerő és óvó felnőttekké válhatnak, formálva mindeközben azt a társadalmi közeget is (család, barátok, ismerősök), akik körülveszik őket ebben a folyamatban.

Ki kell emelnünk, hogy ebben a játékos tevékenységrendszerben a gyermekek nagyon sokféle munka jellegű tevékenységet végezhetnek, amire több önállóságot és lehetőséget adunk a hagyományosnál (igazai kerti munka). A gyermek – tapasztalataink szerint - a munka jellegű feladatokat egyfajta szerepjátékként éli meg, ezáltal nagyon közel áll hozzá, hiszen utánozhatja a felnőtteket ugyanúgy, mint pl. egy hagyományos értelemben vett szimbolikus szerepjátékban. A környezettudatos életvitelt és ennek részeként az ökológiai lábnyom megismerését és figyelembe vételét természetesen az óvodás korú gyermekek korához illeszkedően, játékos formában, megfigyeléssel lehet felhasználni, jellemzően az alábbiak szerint:

- az évszakok és a természet változásainak megfigyelése;
- a természet és az állatok megismerése, szeretete, a természet védelme;
- természetes alapanyagok megismerése és használata;
- egészséges ételek, italok kóstolása, fogyasztása;
- az energiával való takarékoskodás: folyóvíz használatának csökkentése (csap elzárása, spórolás a vízzel, esővíz gyűjtése öntözéshez);
- szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás.

A környezettudatos értékrend kialakítását nem lehet elég korán kezdeni, ebben pedig a felnőtteknek van különösen nagy szerepük és felelősségük. Egy kisgyermek szemében a szülők jelentik az első támpontot, a követendő mintát. Ha a gyermek azt látja, hogy a szülei óvják a természetet, esetleg tudatosan vásárolnak, és szelektíven gyűjtik a hulladékot, akkor ez válik számára természetessé, és később valószínűleg ő is ilyen értékrend szerint fog élni. A szülők szerepe tehát

megkérdőjelezhetetlen. Ugyanakkor a kisgyermekek nappali ellátását nyújtó intézmény is rengeteget tehet a gyermekek környezettudatossá neveléséért. Növények ültetésével és gondozásával, a természet szeretetét kifejező dalok, versek, mondókák megtanításával és gyakorlásával mind hozzájárulhatnak ehhez a célhoz.

Nevelésünk alapjai

„Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg; a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben."

Az óvodai nevelés általános feladatai

A pedagógiai folyamatok tervezésénél, irányításánál alapvető szempont a személyiség- és a közösségfejlesztés, nevelési-oktatási eredmények elérése, hátránycsökkentés, a gyerekek, a szülők és a munkatársak elégedettsége és a fenntartói elvárásoknak való megfelelés. Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása."

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK FELADATRENDSZERE

Az óvodai nevelés általános feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- *az egészséges életmód alakítása,*
- *az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés,*
- *az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítás.*
- *környezettudatos magatartás megalapozása.*

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Céljaink:

- A gyermekek harmonikus testi-lelki fejlődésének elősegítése, az egészségvédő szokások elsajátíttatása révén: a testápolás, az étkezés, az öltözködés, az egyéni igényeknek megfelelő pihenés, illetve a mozgás segítségével a helyes életritmus alakításával.
- Az egészséges, és biztonságos környezet (óvoda épülete, udvara) megteremtésével megfelelő feltételek biztosítása az óvoda egészséges életmódra nevelési feladatainak megvalósításához.
- A nevelési területhez kapcsolódó prevenciós, alkalmanként korrekciós feladatok ellátása az óvodai élet során.
- Öntevékeny, változó feltételekhez való magatartás kialakítása az egészséges életmód egyes területeit illetően, különös figyelemmel a szabadidős tevékenységekre, illetve a szülőkkel, partnerekkel való együttműködési formákra.

- Pozitív attitűdök alakítása az egészséget preferáló magatartási szokások iránt. (a helyes egészségi ismeretek beépítésével, a dolgozók mintaadásával, az egészséget veszélyeztető magatartási formák elutasításával, stb.)

Feladataink:

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet megteremtése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségük biztosítása.
- Speciális prevenciós és korrekciós feladatok ellátása, ha szükséges megfelelő szakemberek bevonásával.
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;

Az óvodapedagógus feladatai

- Higiénikus szokások, szabályok megerősítése, kialakítása, az egész nap folyamán kell, hogy történjen, ahol az önállóságra való ösztönzés és a pozitív megerősítés módszerét kell alkalmazni.
- Tisztálkodás, szobatisztaság, WC-használat, kézmosás, törülközés, fésülködés, fogápolás helyes, rendszeres végzésére nevelés az egészség megóvása érdekében történik, az intimitás tiszteletben tartásával és a nemi identitás figyelembevételével.
- Megteremtjük, hogy olyan nyitott és rugalmas rendszerben fejlődhessen a gyermek, amely igazodik egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz, kompetenciájához, fejlődési üteméhez.

- A tevékenységekhez nyugodt, sürgetésmentes légkört teremtünk (csoportszobákban udvaron és más helyiségekben) ügyelve a hőmérsékletre, a szellőztetésre, fényviszonyokra, páratartalomra, zajártalomra.
- Az étkezési kultúra alakításakor és erősítésekor a gyermekközösség mintaadó erejére is építünk. Ehhez fontos az esztétikus környezet biztosítása: asztalterítő, szalvéta stb. A korszerű táplálkozás jegyében rendszeresen nyers formában történik a zöldség és gyümölcsfogyasztás.
- A víz fogyasztására egész nap folyamán lehetőséget teremtünk, ösztönözzük a gyermekeket az elegendő mennyiségű vízfogyasztásra.
- A pihenés feltételeinek megteremtése az egyéni és közösségi érdekek összehangolásával történik, figyelembe véve a gyermekek életkorából fejlettségéből adódó különbségeket.
- Délutáni pihenést segíti a rövid mese- vagy a halk zene vagy altatódal, énekhallgatás.
- A zavartalan pihenés érdekében biztosítjuk a megfelelő méretű ágyakat, takarókat, és az „otthont jelentő", és balesetveszélyt nem rejtő „játék alvókák" használatát.
- A szabad levegőn való tartózkodásnak fontos elemének kell lennie a napirendünkben. A túlzott UV sugárzásra figyelve tartózkodunk a szabad levegőn.
- Fontosnak tekintjük, hogy a gyermek cipője megfelelő minőségű, állapotú és biztonságos legyen. Erre felhívjuk a szülők figyelmét.

Az óvodapedagógussal szemben támasztott elvárások: A fentiekben megfogalmazott feladatoknak tegyen eleget.

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Céljaink:

- A személyiség az „én" kifejlődése során optimális kapcsolat kialakítása a szűkebb és tágabb társadalmi környezettel.
- Pozitív érzelmi viszonyulásra való törekvés, úgy az akarati életük, mint jellemvonásaik alakításában, tiszteletben tartva a gyermek egyéniségét.

Feladataink:

- testi egészségvédelem (gondozás/testápolás, táplálkozás, egészségfejlesztő testmozgás, pihenés)
- lelki egészségvédelem (pszichológus bevonása)
- szociális kapcsolatok harmóniájának megteremtése (közösségi élet)
- családdal való szoros együttműködés, szülők bevonása
- beszoktatás (szülő jelenléte)
- csoportszoba neve, dolgozó felnőttek nevének feltüntetése
- a csoport-és öltözőhelyiségek feltételrendszere (jel, zsák,)
- állandó heti-napirend és annak tartalma
- szertartások (mese, gyertyagyújtás, étkezés, alvás stb.)
- „MI" élménye (ünnepek, zöld jeles napok, séták, kirándulások, stb.)
- önazonosság erősítése
- gyermekek szűrése (szociometria) – személyes kompetenciáinak fejlesztése
- óvodapedagógus- gyermek-dajka szereteten és kötődésen alapuló együttműködése
- gyermek-gyermek kapcsolata során, az alkalmazkodás, társas kapcsolatok erkölcsi normáinak, kooperációjának és kommunikációjának létrehozása

- norma és értékrendszer.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Családias légkörben zajlik óvodai életünk, ennek előfeltétele, hogy óvodapedagógusaink, és a dajkák barátságos, otthonos környezetet teremtsenek a gyermekeknek.
- Az egyes csoportoknak önálló, de egymáshoz kapcsolódó szokásrendszere van, amely elmélyíti a gyermekek közösséghez való tartozásának érzését.
- A csoportszobákban a gyermekek rajzainak saját, jellel ellátott helyet biztosítunk, mellyel el kívánjuk érni, hogy a gyermekek a közösségen belül is, mint egyén, nagy hangsúlyt kapjanak.
- Óvodánkban az „befogadás" ideje alatt a gyermekek fokozatosan ismerkednek az óvoda épületével, az őket körülvevő felnőttekkel és gyermekekkel.
- Nagy fokú gyöngédséggel és türelemmel vesszük körül a gyermekeket, hogy hozzásegítsük őket az új környezet fokozatos elfogadásához.
- A gyermekek bölcsődébe és kiscsoportba behozhatják magukkal a kedvenc tárgyaikat (kedvenc plüss figura), hogy az otthonosságot és a biztonságérzetet ezek a tárgyak is erősítsék.
- A gyermekek neveléséhez a szülőkkel, bizalommal teli kapcsolatra törekszünk.
- Közösségfejlesztő pedagógiai munkánkban az odafigyelést, a meghallgatást fontosnak tartjuk, a gyermekeket a saját érzéseinek elmondására, mások érzéseinek meghallgatására ösztönözzük.
- Óvodánk egyszerre kívánja elősegíteni a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, teret engedve az önkifejező törekvéseinek.
- Alapelvünk, hogy a gyermeket annak elfogadására, megértésére neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól.

- Fontosnak tartjuk, a szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének megalapozását.
- Óvodánk a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.

- Ebben az életkorban elegendő, ha az erkölcsiség az egymásra figyelésben, az együttműködésben, segítségadásban megnyilvánul, illetve néhány együttélési szabály betartásában. (köszönés, játékeszközök helyrerakása stb.) A normák kialakulása és alkalmazása a mindennapok része, áthatja magát a gyermeki életet.
- A fokozatos elszakadást úgy biztosítjuk, hogy a szülő vagy szülők az elfogadás kezdeti szakaszában részt vehetnek a gyermekükkel együtt az óvodai életben.
- A gyermek óvodában eltöltött idejét úgy szervezzük, hogy mindvégig érezze az érzelmi biztonságot, az óvodapedagógus és a dajka elfogadó gondoskodását, szeretetét.
- Az óvodai jele végig kíséri őt az óvodáskor végéig.
- A tervezett, szervezett tevékenységek és a közös programok segítenek a gyermekek számára a „másság elfogadására" fejleszti a gyermekek pozitív emberi magatartását, társaival való viszonyát, versenyszellemet, kudarctűrést, figyelmet, türelmet, kitartást, egymás iránti figyelmességet, segítőkészséget.
- Irányt mutató, pozitív megerősítéssel önbizalom fejlesztése.

- Mindenki számára egyenlő esély biztosítása, az identitás megőrzése.
- Az érzelmi intelligencia fejlesztését megalapozzuk azzal, hogy az érzelmi szókincs bővítésére, a változatos érzelmek kifejezésére használt szavak „tanítására" is hangsúlyt helyezünk.
- Nevelési tevékenységünk során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek hazájukhoz való kötődésének megalapozására. A nemzeti identitás, a közösséghez tartozás érzésének megerősítése érdekében népi hagyományokat, jeles napokat, magyar szimbólumokat, történelmi eseményeket játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően építjük be a mindennapi életbe. A hazafias nevelés megalapozza az állampolgári felelősségvállalás, a közösségi együttműködés és a társadalmi szerepvállalás későbbi készségeit.

AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Céljaink:

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés célja az anyanyelv szeretete, ismerete a kommunikációs kedv fenntartásával, továbbá az inger és élmény gazdag környezet megteremtésével, az érzékelés észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség, és a mozgás fejlődésének folyamatos biztosítása

Feladataink:

• Érdeklődés felkeltése, a gyermekek külső és belső aktivitásával, problémahelyzetek teremtésével, különböző eszközök, módszerek megválasztásával, dicsérettel, jutalmazással.

• Értelmi képességek fejlesztése, – érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség, kreativitás – tevékenységek szervezésével.

• A gyermekek ismereteinek gazdagítása, rendszerezése, egyszerű összefüggések megláttatása.

• Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermek szabad játéka által valósuljon meg.
- Mesepedagógia, drámapedagógia, bábozás alkalmazása (biztonság, beszédbátorság, beszédaktivitás, szorongásoldás, nyelvi udvariasság)
- Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával (odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés), kommunikációs helyzetek megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, teremtsen lehetőséget a monologikus beszédre, ennek fejlesztésére, bővítse szókincsüket, gazdagítsa metakommunikációs ismereteiket (például érzelmeket jelző gesztusok, arckifejezések, testtartások).
- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. A gyermek beszéd és kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermekek számára a közösségben.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- Az óvodapedagógusok feladata az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel.

- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve tervezzük és szervezzük a mindennapi játékba integrált tevékenységeket, melyben arra törekszünk, hogy a gyermekek sok érzékszervre ható és közvetlen tapasztalatszerzés útján jussanak új ismeretekhez.
- Mozgás- tevékenység- beszéd- gondolkodás egységének biztosítása

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

JÁTÉK (BENNE AZ UDVARI JÁTÉKTEVÉKENYSÉGEK)

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb, mással nem helyettesíthető tevékenysége, mely a gyermek személyiségének feltárásának és fejlesztésének leghatékonyabb eszköze. Főként a játékban valósítjuk meg a fejlesztési feladatokat, eszköz, idő és hely, valamint inspiráló légkör megteremtésével. A gazdasági, társadalmi változások megmutatkoznak a gyermekek változó élmény és játékkörnyezetében. A változás, a modernizáció, az agresszió terjedésének hatására azt tapasztaljuk, nem tudnak a gyermekek játszani.

A szabadjáték túlsúlya érvényesül. A játék kiemelt jelentősége a napirendben, időbeosztásban és játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik. Módszertani eszköztárunkat folyamatosan bővítjük. Ezek a tevékenységformák nagyfokú pedagógiai és pszichológiai felkészültséget, gyakorlatiasságot, figyelmet, áttekintőképességet, szervezőkészséget és koncentrálóképességet igényel a pedagógusoktól, valamint team munkát, munkamegosztást a csoportban dolgozóktól. Az óvodáskorú gyermekek számára a kötetlen tevékenység, a játék a legalkalmasabb tevékenységi keret. Elemi szükségleteit elégíti ki maximálisan akkor, ha hosszan tartó és zavartalan, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység. A gyermek első játszótársa a felnőtt. Mi

óvodapedagógusok mintát adunk, bekapcsolódunk, támogatunk, ösztönzünk, segítünk. Jelenlétünkkel biztosítjuk az élményszerűséget, az elmélyült játékot. A személyiség komplex fejlődésén, fejlesztésén belül a játék ad elsősorban teret, lehetőséget a társas kapcsolatok, a közösségi kompetenciák fejlődésére, fejlesztésére. A többi gyermekkel való együttlét, együtt tevékenykedés különleges örömforrás. A gyermekek közötti kapcsolatok kialakítását jelenlétünkkel tesszük lehetővé.

Ezeket figyelembe véve a játéktevékenység biztosításával nevelőtestületünk célja, hogy a gyermek a játék, főként a szabadjáték során ismerkedjen meg az őt körülvevő emberi és tárgyi környezettel, a környezete jelenségeivel, eseményeivel. Játéka során találja meg helyét a világban, építse, formálja saját lényét, alakítsa környezetét. Feladatunk, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket, nyugodt kommunikációs teret és élményszerzési lehetőséget biztosítsunk a különböző játékformákhoz: gyakorló, szimbolikus, szerep, konstruáló, szabályjátékokhoz.

Intézményünkben a játék a gyermekek nevelésének, fejlesztésének a leghatékonyabb, legsokoldalúbb eszköze, mely az egész óvodai életet áthatja. Ezért az óvodapedagógusok, a kisgyermeknevelők, dajkák, pedagógiai asszisztensek kiemelt figyelmet fordítanak erre a tevékenységre. Ők a meghatározó letéteményesei a feltételek megteremtésének. A nyugodt légkör biztosítéka az empatikus, toleráns, kiegyensúlyozott, modell értékű óvodapedagógusok, kisgyermeknevelők, dajkák, pedagógiai asszisztensek, akik a megfelelő viselkedésformák, a kulturált magatartásformák, szabály- és normarendszer betartatásával a játszás lehetőségeit biztosítják. Együtt játszanak, támogatnak, ösztönzik a gyerekeket. Az ő feladatuk a csoportszobában és az udvaron a játszóhelyek, kuckók és szabadterek megtervezése és kialakítása minden nevelési év elején a gyermekcsoport igényeinek megfelelően, melyet a gyermekek saját elképzeléseiknek megfelelően variálhatnak.

A gyermekek játéktevékenységének kibontakoztatásához megfelelő időkeret áll a rendelkezésükre. A szabadjátékot csak az étkezések és a pihenő szakítja meg, de igyekszünk lehetőséget biztosítani a folytathatóságra. A gyermekek számára tudatosan válogatott játékeszközöket, játékszereket, anyagokat, kínálunk, melyekkel változatos, sokszínű tevékenység biztosítható. Az óvodapedagógusok, a pedagógiai asszisztensek és a dajkák a játék feltételeinek megteremtése mellett nevelői magtartásukkal támogatják az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet. A gyermekek igényeitől függően kezdeményezik a játékot, szerepet vállalnak abban, tartalmát ötleteikkel, javaslataikkal színesítik, élményt nyújtanak, élményszerzési lehetőséget biztosítanak, s ezáltal indirekt módon, de tudatosan irányítják.

Lehetőséget biztosítanak a különböző játékfajták – a gyakorló-, a szimbolikus-szerep-, a konstruáló- és a szabályjátékok kibontakoztatásához. Mindennapjainkban természetes módon jelennek meg a népi játékok, amelyek egy-egy jeles naphoz, népszokáshoz, hagyományhoz tartoznak, valamint az anyanyelvi és a dramatikus játékok. A játék különleges helye az udvar, ahol a körülmények sajátos módon befolyásolják a tevékenységet, ezért ennek megszervezésére kiemelt figyelmet fordítunk. Kihasználjuk a nagy tér előnyeit, a megnövekedett játékteret, speciális eszközöket biztosítunk a különböző játékformák gyakorlásához, és speciális szabályrendszert alkalmazunk a balesetek elkerülésére.

A játéknak, mint a gyermek legfőbb személyiségfejlesztő eszközének a tervezésekor a gyermekek érdeklődését, egyéni tapasztalatait, fejlettségét, élményvilágát tartjuk szem előtt. Nem játékfajtákat tervezünk, hanem azokat a pedagógiai ráhatásokat, módszereket, élménynyújtási lehetőségeket vesszük számba, melyekkel a gyermekek játéktevékenységét oly módon befolyásoljuk, hogy személyiségük fejlesztését a leghatékonyabban szolgálja. Abból kiindulva, hogy a játék a gyermekek elsődleges, életkori sajátosságaikból adódóan a legfejlesztőbb tevékenysége, a megismerésüknek, személyiségük feltérképezésének a leghatékonyabb eszköze. Építünk arra, hogy

a gyermek a játékban mutatja meg önmagát a maga teljességében. A gyermekek játékának megfigyelése által olyan sokirányú információkhoz jutunk, melyekre a nevelésüket, fejlesztésüket alapozzuk, tervezzük.

Az óvodapedagógustól elvárt főbb személyiségjegyek a játékban:

- megengedő, feltételteremtő attitűd,
- empatikus készség,
- játéksegítő, játéktámogató, a gyermek igényeihez alkalmazkodó magatartás,
- játékos beállítódás, játszóképesség, megszólíthatóság, közvetlen, nyugodt hangvétel,
- sokoldalú gyermekismeret.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

Intézményünkben a külső világ tevékeny megismerése központi szerepet játszik a tevékenységformák között. A természeti és társadalmi környezet körül veszi az embert, nélküle nem tudna létezni, jelen van mindig és mindenhol. A külső világon a külső természeti környezetet, a külső, ember alkotta környezetet értjük, melynek részesei vagyunk és általa, benne létezünk. Ennek a megismerése az alapja a környezettudatos magatartás alakításának és formálásának.

Célunk, hogy a gyermekek tevékenység közben megismerhessék, a gyermekhez közelebb hozzuk az őt körülvevő természeti és társadalmi világot, megalapozzuk a környezetet óvó magatartásformát, viselkedéskultúrát. A pedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák sok-sok tevékenykedtetés közben, építve a gyermekek előzetes tapasztalataira, szükségleteire, kíváncsiságára lehetővé teszik a gyermekek számára környezetük megismerését, felfedezését, környezeti kompetenciáik fejlesztését. Elősegítik a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A környezeti élet megfigyelése, a tapasztalatok szerzése már az élet első pillanataitól megkezdődik. A családi és intézményes nevelés együtt teszi lehetővé, hogy a környezeti hatások beépüljenek a gyermeki világképbe. A környezeti nevelés ezen két színtere kiegészíti egymást, egymásra épülnek, erősítik egymást. A gyermek szemléletmódjának alakítása közben a pedagógusnak kiváló lehetőséget biztosít a szülők szemléletmódjának formálására. A tudatos, tervezett pedagógiai munka által alakul a gyermekek pozitív érzelmi a természethez, megismerkednek a világ értékeivel, az élő és élettelen környezet sajátosságaival, alakul szokásrendszerük, fejlődnek képességeik, kompetenciáik. Sokszínű, változatos tevékenységek közepette megtanulják az élet tiszteletét, empatikusabbá, toleránsabbá válnak, fejlődik önfegyelmük, kreativitásuk, kommunikációs kompetenciáik, megalapozódik környezettudatos magatartásuk.

A környezeti nevelés a természet változásait, a természet növény és állatvilágát, a tárgyi és emberi környezetet tárja fel a gyermekek érdeklődésének, életkori sajátosságaiknak megfelelően. A természet Jeles napjairól való megemlékezéssel a környezet tiszteletének megalapozását segítjük elő, míg a hagyományőrzéssel, hagyományápolással, a helyi kultúra átadásával az ember tiszteletét formáljuk. A megismertetés, megszerettetés által, pozitív minta által alakítjuk gyermekeinkben a természeti, társadalmi környezet óvásának igényét.

A matematikai nevelés során aktív cselekedtetés közben érzékeltetjük a gyermekekkel a matematikai tényeket, összefüggéseket, téri és formai viszonyokat, mennyiségi viszonyokat és műveleti tulajdonságokat, ezáltal fejlesztjük matematikai kompetenciáikat egyéni képességeiknek megfelelően, egyéni fejlődési ritmusuknak megfelelően. A külső világ tevékeny megismerésének változatos formái – tevékenykedtetés, cselekvés, a spontán játékos megfigyelés, az utánzásos mintakövetés, kérdésekre épülő ismeretszerzés, irányított megfigyelés, gyakorlati probléma megoldása, szimulációs és dramatikus játékok sokszínűvé, élményszerűvé teszik a gyermek számára az ismeretszerzés, a tapasztalatszerzés folyamatát.

Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk a környezet védelmére, a környezettudatos magatartás alakítására. Ez a pedagógiai feladatunk áthatja az egész óvodai életszervezésünket, jelen van az egész nevelési folyamatban. Nem csupán a természet megóvására, a növények és állatok védelmére neveljük a ránk bízott gyermekeket, hanem az emberi környezet, az emberi kapcsolatok tiszteletére, a hagyományok ápolására. Hiszen az ember csak társai között találja meg önmagát, csak embertársai között valósítja meg önmagát.

A külső világ mennyiségi és formai összefüggéseinek tevékeny megismerését az alábbi módon segítjük:

- A játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználjuk.
- Logikai és matematikai szabályjátékokat megismertetjük, alkalmazzuk.
- A minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseit felfedeztetjük, megtapasztaltatjuk.
- Matematikai tartalmú játék kezdeményezése során a gyermekek egyéni fejlettségét, képességét vesszük figyelembe.
- A gyermeki tevékenység változatos formáját biztosítjuk: egyéni, páros, mikro-csoportos szervezéssel.
- Mozgásos feladatnál a testrészeket megnevezzük, a velük végzett cselekvést elmondjuk.
- A térbeli viszonyokat, az irányokat és helyzeteket pontos megnevezzük.
- A matematikai tartalmú feladatlapok megoldását, játékos mozgásos motiváció előzi meg.

MINDENNAPOS MOZGÁS

A testmozgás a gyermek alapvető tevékenysége, egészségfejlesztő, pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének az eszköze. A gyermekek igénylik a sok és játékos lehetőségeket a mozgásigényük kielégítésére, különösen napjainkban, amikor az urbanizációs ártalmak, a televízió, a számítógép hatására az aktív mozgás jelentősen csökkent. Célunk, hogy ezt az űrt pótoljuk, és ezáltal megalapozzunk egy egészséges életvitelt. A gyermekek természetes mozgáskedvét megóvjuk, erősítsük, bővítsük mozgástapasztalataikat. Fejlesszük testi képességeiket, fokozzuk fizikai erőnlétüket, s mozgáson keresztül alakítsuk értelmi struktúráikat, közösségi kompetenciáikat. A gyermekek által a szülők szemléletmódjának formálására is hatni tudunk. Az óvodai nevelés során biztosítjuk a gyermekek számára a mindennapos mozgás lehetőségét, változatos formákban (szabad játék, irányított mozgásos tevékenységek, torna, tánc, udvari mozgásformák). A heti rend tartalmaz minden napra legalább egy tervezett mozgásos tevékenységet.

A gyermekek mozgásigényének kielégítése:

Irányított mozgásos tevékenységek:

- tervezett mozgás
- séta
- kirándulás

Spontán, szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenységek:

- udvari játék, mozgás
- motorozás

A sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló mozgás az értelmi fejlődésre is kedvezően hat. Beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe. Hozzájárul a gyermek

személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelmi szabályozás, társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére. A kötött foglalkozásokat középső és nagycsoportban az iskola tornatermében szervezzük. Véleményünk szerint ez a tevékenység fokozottan balesetveszélyes, ezért nagyobb odafigyelést, szervezettséget igényel a pedagógusok részéről és a gyermekek részéről is nagyobb koncentrációt, szabálytartást és figyelmet kíván. A kötött tornaszobai mozgáshoz a gyermek testi épségének óvása és kényelmes mozgásának biztosítása érdekében tornacipőt és tornaruhát kérünk. A szervezett foglalkozások játékos formában zajlanak, figyelembe véve a gyermekek egyéni fejlettségi fokát, igényeit. Ezen a tevékenység területen is alkalmazzuk a differenciált nevelési módszereket. A mozgásfejlesztés kötetlen formáinak biztosítása a csoportszobákban, az udvaron valósul meg. (játékok terén fejlesztést tervezünk)

Hetente egyszer rövidebb, hosszabb sétákat szervezünk, melyek a természeti változások figyelemmel kísérése, a közlekedéskultúra fejlesztése mellett a gyermekek állóképességét, kitartását is fejleszti. Az időjárás függvényében igyekszünk minél többet (naponta min. fél órát) a szabad levegőn tartózkodni és kihasználni a természet edzőhatását – a napfény, a levegő jótékony hatását. Kiemelt figyelmet fordítunk a hanyag testtartás, a lábboltozati hibák korrigálására. Tudatosan állítjuk a gyermekeket olyan játékos feladatok elé, melyek segítenek ezeknek a problémáknak az orvoslásában, valamint a nap folyamán ügyelünk arra, hogy az asztaloknál helyes testtartással üljenek.

A mozgás sokszínűsége kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait. Mindezek érdekében a feladatunk a mozgásra inspiráló, biztonságos környezet kialakítása, az eszközök biztosítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a balesetek elkerülése érdekében a mozgásos tevékenységek szabályainak kialakítása és a gyermekekkel való

elsajátíttatása és betartatása. A gyermekek egyéni igényeihez igazított, differenciált, játékos tevékenységek tudatos tervezése mellett a mozgás anyagába a testalkati deformitások megelőzésére, korrigálására speciális gyakorlatok beiktatása. Az egészségfejlesztő, mozgásos tevékenységeket minden nap, minden gyerek számára biztosítjuk a képességeket, szükségleteket figyelembe véve.

ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

A zenei nevelés a gyermeki lét egészét áthatja. Az éneklés, a dúdolgatás, a mondókázás, körjátékozás az óvodai nevelés egészében jelen van. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi és gyermekdalok, az énekes játékok, az önálló éneklés formálják a gyermek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát, szocializációs kompetenciáit, értelmi képességeit. Bővíti a fogalmi hálóját, szókincsét, formálja a kifejezőképességét. Fejleszti térszemléletét és mozgáskultúráját. A közös éneklés élményt nyújt, felszabadít.

Célunk a zenei fogékonyság, kreativitás megalapozása, ritmus és ütemérzék, éneklési képességek fejlesztése, mozgáskultúra fejlesztése. A szülőföld zenei kincsének átörökítése mellett más népek zenei kultúrájáról szerzett ismeretek bővítése. Ennek érdekében feladatunk, hogy igényesen megválasszuk azt a zenei anyagot, melyet a gyermekkel megismertetünk. A népi játékok és az igényesen megválasztott kortárs művészeti alkotások lényeges elemei, eszközei a gyermekek zenei képességeinek és zenei kreativitásuk fejlesztésének. Ösztönözzük őket dallamok, dallamfordulatok kitalálására, egyéni zenei teljesítmény produkálására. Zenei nevelésünk során a dalanyagokon kívül a hangszerekről is tapasztalatot nyújtunk gyermekeinknek. Megismertetjük őket különböző hangszerekkel és lehetőséget biztosítunk, ösztönözzük őket azok használatára, gyakran alkalmazzuk a táncokat.

Mint az óvodai nevelés bármely aspektusában, így a zenei nevelésben is a legfontosabb az óvodapedagógus személyes példaadása. Ő képes megteremteni az érzelmi biztonságot, mely a motivációt fokozza. Hetente egy alkalommal minden csoportban külön zenefoglalkozás is van, amelyet egy képzett zenepedagógus vezet. Az idő a foglalkozásokon korlátozott, de a csoportszobákban a nap bármely szakaszában lehetőséget teremtünk az éneklésre, zenélgetésre. Az énekes, dalos játékoknak az óvoda terasza és udvara is megfelelő helyet biztosít.

VERSELÉS, MESÉLÉS

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek, régi és új értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermek felé. A közösen átélt irodalmi élmények, örömök elszakíthatatlan kapcsot formálnak a gyermek és az anyanyelv, valamint a gyermek és a pedagógus között. Az élőszavas mese és versmondás lényeges elemeit – testbeszéd, tekintettartás, verbális és nonverbális kommunikáció - az óvodapedagógus, a pedagógiai asszisztens s és a dajka személyes példáján keresztül sajátíthatja el a gyermek egy számára megfelelő lelkiállapotban. A mesélővel való személyes kapcsolat érzelmi biztonságot nyújt a gyermek számára. A mese világa az egyébként tudatosan még fel nem fogható világot, valóságot közel hozza a gyermekekhez.

A mesét hallgató gyermek a meséről, a mesélőről belső képet képzel el. A mesét nem hallgató, hanem néző gyermekben ez a feldolgozás nem, vagy csak sokkal kevésbé történik meg. A képernyő nem csak testileg ülteti le a gyermeket, hanem lelkileg is beszabályozza. Célunk, hogy a gyermekekben felkeltsük az irodalmi érdeklődést, átörökítsük a magyar irodalmi kultúra értékei mellett a nemzetközi irodalom értékeit is. Ezáltal történik a nyelvünk szépségének, kifejezőerejének megismertetése; a helyes nyelvhasználat, mondatszerkesztés elsajátíttatásával a biztonságos önkifejezés megalapozása. Céljaink közé tartozik továbbá a szülők szemléletformálása.

A mese, a vers, a mondóka az egész napos tevékenykedés része, minden pillanatban jelen van. A napi tevékenység során bármikor kezdeményezünk verselést, mesélést, bábozást, kitalált történetek elbeszélését. Lehetőséget teremtünk a gyermekeknek ahhoz, hogy a nap bármely szakában önállóan verselhessenek, mesélhessenek, bábozhassanak, dramatizálhassanak. Erre kiváló irodalmi forrást nyújt a magyar és nemzetközi hagyományok gazdag tárháza.

A mese és a vers egyaránt megfelel az óvodás korú gyermek szemléletmódjának, világképének, visszaigazolja szorongásait, vágyait. Segítségükkel alternatívát talál saját gondjainak megoldására, tájékozódik a világban, viselkedésformákról erkölcsi ítéleteket talál bennük. Feltárja a külvilág és az emberi belső világ érzelmi viszonyait, viselkedésformáit. A mesélés, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Feladatunk, hogy változatos irodalmi élményeket biztosítsunk a gyermekek számára. Ezért a népi, a klasszikus és kortárs, magyar és más nemzetiségű irodalmi műveknek egyaránt helyet kell kapnia az óvodai irodalmi nevelésben.

Közvetítenünk kell a gyermekek felé a természeti környezetet megjelenítő irodalmi alkotásokat is, melyek segítségével anyanyelvi műveltségükön túl ismeretanyagukat is bővítjük. Ennek érdekében nagy körültekintéssel választjuk meg irodalmi repertoárunkat, hiszen a gyermekek életkori sajátosságain kívül egyéni érdeklődéseiket is figyelembe kell vennünk. Az irodalmi élmény befogadásához nélkülözhetetlen a meghitt, biztonságos környezet, a megfelelő eszközkészlet. Fokozza a mese mágikus hatását a szertartás szerű szervezés, a mesekuckó kialakítása. Ezek állandósága az érzelmi biztonságot is erősíti, motiválja a gyermeket. Meg kell teremtenünk a megfelelő helyet és légkört, eszközöket a képeskönyvek nézegetéséhez, az önálló verseléshez és meséléshez, bábozáshoz, dramatizáláshoz.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A gyermek ábrázolótevékenysége a vizuális nevelési lehetőségek legfontosabbika, mégis csupán az egyik, meglehetősen szűk dimenziója, hiszen a vizuális nevelés egy tágabb fogalom, mely az óvodai nevelés egészét áthatja. A gyermekek mindennapi életébe, játékába az ábrázoló tevékenységek minél több lehetőségét építjük be, a technikák változatos tárházával ismertetjük meg, segítséget adunk, támogatjuk tevékenységüket, élményt nyújtunk. Ezáltal érjük el, hogy a világról, saját személyükről alkotott képük tükröződjön műveikben, alkotásaikban.

Nem a produktum a fontos, nem annak általunk megítélt milyensége, hanem maga a tevékenység öröme. A festés, a tépés, a ragasztás, a nyomdázás és más nyomhagyás, a vágás, a gyöngyfűzés és még sorolhatnánk a technikákat. Az óvodáskorú gyermek szívesen alkot, szívesen fejezi ki élményeit, vágyait, félelmeit, érzelmeit az ábrázolás eszközeivel. Célunk, hogy a gyermeki alkotásvágy lehetőségeinek biztosításával élményeiket, fantáziaviláguk képeit szabad önkifejezéssel megjelenítsék. Tevékenykedés közben a pedagógus által támogatottan alakuljon esztétikai érzékük, a szép iránti fogékonyságuk. A használt eszközök bőséges tárházának segítségével szerezzenek tapasztalatokat a vizuális világ ábrázolásának lehetőségeiről (eszközök, anyagok, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka). Alakul képi- plasztikai kifejezőképességük, tér-, forma-, szín képzeteik, szép iránti fogékonyságuk, igényességük.

A nap egész folyamán a gyermekek számára elérhető tesszük az eszközöket, szükség esetén segítséget nyújtunk, figyelemmel kísérjük azok használatát a balesetek elkerülése érdekében. A gyermekek alkotókedvét javaslatainkkal, ötleteikkel, egy-egy inspiráló eszközzel segítjük, motiváljuk. A mintázási kedvet különböző természetes anyagokkal, kiegészítőkkel növeljük (termések, magvak, kövek, homok, a természet elengedett kincsei). A gyermekeket ösztönözzük a színek széles skálájának alkalmazására és a színek keverésére, a velük való kísérletezésre.

Az intézmény belső esztétikumának kialakításával a gyermekek esztétikai ízlését, környezettudatos magatartását formáljuk. Játék, séta és a minden napos tevékenységek során rácsodálkoztatjuk a gyermeket a természet, az emberi és tárgyi környezet jelenségeinek szépségére. Személyes példával és folyamatos segítségadással elsajátíttatjuk a gyerekekkel a tevékenységből fakadó alapvető higiéniás szokásokat. Például hosszú ujjú ruhát célszerű feltűrni, a tevékenység befejezése után a szennyeződést szappanos kézmosással kell eltávolítani, stb.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység. Ilyen az önkiszolgálás, segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük végzett megbízatások, a naposi és egyéb munka. A gyermek ezeket a tevékenységeket önként, örömmel végzi, büszke teljesítményére. Mint a játék folyamán úgy a munka során is a személyiségének komplex fejlesztése, fejlődése zajlik, hisz képességek, készségek, tulajdonságok sokasága alakul. Az értelmi képességek mellett a közösségi, a kommunikációs képességek is fejlődnek. Célunk, hogy megtapasztaltassuk a gyermekkel a közösségért végzett munka örömét. A munkavégzés által nem csupán az ehhez szükséges képességek fejlesztése, hanem komplex személyiségfejlesztés, kompetenciák alakítása is történik.

Feladatunk, hogy biztosítsuk a nyugodt, bizalmon alapuló, szeretetteljes légkört, a megfelelő, esztétikus, szükséges eszközöket, elegendő időt. A gyermekek által végzett munkát folyamatosan, személyre szólóan, reálisan, konkrétan értékeljük. Mint az óvodai tevékenységek más területén, itt is érvényesítjük a differenciált, egyéni bánásmód módszereit. Óvodánkban a gyerekeket bevonjuk saját személyükkel kapcsolatos teendők és a közösségért végzett munka gyakorlásába. Inspiráljuk

őket az önálló öltözködésre, tisztálkodásra, holmijuk esztétikus elhelyezésére. Társaiknak is segítséget nyújtanak egyéni igényeiknek megfelelően. A közösség érdekében ellátják a naposi munkát, bekapcsolódnak a csoportszoba és az ahhoz kapcsolódó helyiségek átrendezésébe, rendezésébe, segítenek a használandó és használt eszközök ki és elrakásában, a szobanövények gondozásában, az udvarrészünk takarításában – avar összegereblyézésen, virágok ültetésében, ápolásában.

A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS-TANÍTÁS

Óvodánkban a tanulás a neveléssel szoros egységben valósul meg. Célunk - játék, elsősorban szabad játék közepette, sokoldalú tevékenykedtetés által, változatos módszerek alkalmazásával a gyermekek értelmi képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése életkori sajátosságaiknak, egyéni fejlődési ütemüknek megfelelően. Mindezek által az élethosszig tartó tanulás megalapozása. A helyi sajátosságokat figyelembe véve, mégpedig azt, hogy az iskolai nevelő – oktató munka lényegesen eltér az óvodai játékos neveléstől, ezért a játékosság megtartásával, tevékenykedtetéssel a a gyermekek számára hetente szervezünk beszélgető köröket. Itt a gyermekekkel, környezetünkben történt eseményeket, vágyakat, álmokat, bánatot, örömöt, aktuális problémákat beszéljük meg, dolgozzuk fel.

A tanulás, mint nevelési tényező, átfogja az óvodai élet egészét, melynek pedagógiai és tárgyi feltételei intézményünkben biztosítottak. Esztétikus játékok, eszközök, természetes anyagok és digitális eszközök – CD lejátszó, laptop, projektor, fényképező – állnak a gyermekek rendelkezésére a játékhoz, benne és általa a tanuláshoz, hiszen a gyermek ismeret elsajátításának feltétele a cselekvő aktivitás, a sok érzékszervét foglalkoztató cselekvés, az otthonos, szeretetteljes légkör. A célszerűen berendezett csoportszoba, a jól átgondolt szokás-, szabály- és normarendszer a

gyermekek biztonságérzetének megteremtésével, szükségleteinek kielégítésével elősegíti a hatékony cselekvést, tapasztalást.

A tanulás formái az óvodánkban:

- utánzásos minta és modellkövetés, mely elsősorban a szokások alakítását, a magatartási és viselkedési szokások formálást szolgálja,
- spontán, játékos tapasztalatszerzés, (különösen a 2,5 – 3 éves gyermekek tekintetében)
- játékos, cselekvéses tanulás,
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- gyakorlati probléma és feladatmegoldás,
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.

Alkalmazott munkaformák:

egyéni, páros, mikrocsoportos és csoportos tevékenységek

Alkalmazott módszerek:

bemutatás, magyarázat, szemléltetés, megfigyelés, beszélgetés, elbeszélés, vita, hitetlenkedés, elbizonytalanítás, kétely ébresztése, tevékenykedtetés, szimuláció, buzdítás, dicséret

Intézményünkben a tanulás tervezésének kiindulópontját a külső világ tevékeny megismerése adja, e tevékenységterület köré épül a többi tevékenységi forma. A pedagógusok tudatos tervezését a komplexitás jellemzi, mely kiterjed a tevékenységformák közötti kapcsolatra és a gyermekek teljes személyiségére. A tanulást a hálótervhez igazodva tematikus, majd heti tervekre lebontva valósítjuk meg a gyermekek egyéni fejlettségi fokának, fejlődési ütemének megfelelően, integrált nevelés során, differenciált, egyéni bánásmód alkalmazásával. Az óvodapedagógusok a játéktevékenységek

indirekt irányításával teremtik meg az érzelmi töltődést a spontán tapasztalatszerzéshez, játékos tanuláshoz.

Pedagógiai munkánkban a gyermekek érdeklődését fokozzák, kérdések feltevésére buzdítják a gyermekeket, ezáltal aktivizálva őket az ismeretek szerzésére egyéni érdeklődési körüknek megfelelően. A gyermekek tevékenységi, megismerési vágyának kielégítését a gyermek cselekvő aktivitására építve, sok érzékszervét foglalkoztatva, tapasztalás lehetőségének biztosításával tesszük lehetővé. Gyakorlati problémák megoldására ösztönző helyzeteket teremtve inspiráljuk intellektuális képességeinek fejlesztésére.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk a differenciált, személyre szabott, pozitív értékelésnek, mely előremutató, inspiráló a gyermek számára és beépül pedagógiai kultúránkba. A pozitív visszajelzésekre, ami lehet egy simogatás, bólintás, kacsintás, és más metakommunikatív jelzés, melyek konkrét cselekvésre, teljesítményre vonatkozik, az épülő, bizalommal teli, szeretetteljes légkörben a gyermek megtapasztalja, hogy hibázhat és hibáit javíthatja. A nevelési, tanulási folyamatok tervezését, végrehajtását, értékelését az óvoda vezetője kíséri figyelemmel annak fényében, hogy megfelelnek e az intézmény céljainak, jövőképének, nevelési elveinek, sajátosságainak, s tanulás – tanítás egységességének.

AZ ÓVODA ISKOLÁRA ELŐKÉSZÍTŐ FUNKCIÓJA

A tanköteles korukat megelőző nevelési évben a nagycsoportos gyermekek számára minden nap iskola-előkészítő fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk, összesen legalább 45 perces időkeretben. A foglalkozások célja, hogy elősegítsék az óvoda–iskola átmenetet, és a gyermekek biztonságérzetének, motivációjának megőrzésével, egyéni szükségleteikhez igazodva készítsék elő az iskolai életre való belépést.

A foglalkozások szervezése során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek életkori sajátosságaira, a fokozatosságra, a játékosságra és az élményszerű tanulásra. A tevékenységek során a következő területeket fejlesztjük:

- Anyanyelvi és kommunikációs képességek (szókincs, beszédértés, kifejezőkészség, hanghallás),
- Matematikai alapkészségek (mennyiségi észlelés, számfogalom, sorozatok, alapvető logikai műveletek),
- Finom- és nagymozgások, mozgáskoordináció, térbeli tájékozódás, testséma,
- Figyelem, emlékezet, gondolkodás, feladattudat, kitartás, szabálytudat,
- Szociális és érzelmi kompetenciák, együttműködés, önállóság, önszabályozás.

Intézményünk célja, hogy az óvodából iskolába lépő gyermekek pozitív attitűddel, megerősödött kompetenciákkal, sikerélményekkel és nyitottsággal kezdjék meg az iskolai életüket."

A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Óvodánk összetétele nagyon heterogén, sok gyermek hátrányos szociális környezetből érkezik hozzánk. Sajnos nem kapják meg otthonukban az őket megillető figyelmet, törődést. Ezért megpróbáljuk testi-,lelki-,értelmi fejlődésüket, az egyenlő bánásmódot biztosítani számukra. Minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Munkánk során biztosítjuk mindazt, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges. Fókuszálunk az esélynövelésre, a leszakadás megakadályozására.

Az óvodai integrációs pedagógiai rendszer hatályos jogszabályokra épül, egy olyan rendszer melynek elemeit beépítjük a nevelési folyamatba, így megvalósul a fenntarthatóság. Valamennyi 3 éves hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek beóvodázása valósuljon meg. (akár 1.5 éves kortól) Együttműködő partneri kapcsolat kiépítése a szülői házzal, a Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, a szakmai szolgálattal, iskolával, a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal,

fenntartóval. Megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelés biztosítunk a hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek részére, akik képesség-kibontakoztató fejlesztő foglalkozáson is részt vesznek.

Az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése a gyermekek differenciált fejlesztése egyéni képességeik figyelembe vételével. Gyermekközpontú, családorientált szemlélet kialakítása. Célunk, hogy óvodáskor végére lépjen be a gyermek a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Feladatunk:

- A HH/HHH gyermekek teljes körű beóvodázásával biztosítani az esélyegyenlőséget.
- Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre, mikrocsoportra tervezetten, a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követve.
- Juttatásokhoz való hozzáférés biztosítása.
- Ingerszegény környezet ellensúlyozása.
- Tehetségígéretes és képességeihez viszonyítva rosszul teljesítők segítsége.
- Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel, valamint az óvodán kívüli szervezetekkel.
- Szociális érzékenység, empátia biztosítása, érzelmi labilitás, elhanyagolt bánásmód csökkentése, támogató környezet az óvodán belül és kívül, vezetői elkötelezettség.

SZOCIÁLIS HÁTRÁNY ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A gyermekek szociális háttere igen szélsőséges képet mutat. Munkánk tervezésénél figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit (bár ez kevés) ép úgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyereket nevelő, esetleg csonka családokét. Intézményünkbe szociális hátránnyal érkező gyermekek nem más bánásmódot, hanem fokozottabb

odafigyelést, gondozást igényelnek. A szegénység, a szociális kirekesztettség, az elhanyagoltság, a szeretet hiány mély sebeket hagy a gyermek lelkén. Az ilyen gyermek a nyílt és őszinte szeretetteljes, biztonságot nyújtó óvodapedagógus felé vonzódik. Felelősségünk óriási, mert esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordozhatja a probléma. Ők gyakran csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai:

- társadalmi okok: családi háttér (anyagi, egészségügyi, lakhely, stb.)
- környezeti okok: több gyermek, aluliskolázottság, nevelési hiányosságok
- anyagi okok: munkanélküliség, a kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik,
- egészségügyi okok:
- a gyermek személyiségéből, sérüléséből fakadó okok.

Célunk:

- szociális hátrány elfogadása, csökkentése, egyenlő esély megteremtése
- testi- lelki igények kielégítése
- társadalmi beilleszkedés segítése
- korai beavatkozás megvalósítása (bölcsődei szolgáltatás)
- személyre szabott terápia

Feladataink:

- szociális háttér folyamatos figyelemmel kísérése,
- mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása, praktikus, életvezetési ötletek,

- társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése,
- anyagi támogatás lehetőségeinek kiaknázása,
- a családok felvilágosítása támogatásokról, segítségnyújtás dokumentáció kitöltésében
- szülők szemléletmódjának formálása, az együtt nevelés kialakítása,
- korai, rendszeres intézményi nevelés**.**

ÓVODAPEDAGÓGUS EGYÉB FELADATAI AZ ÓVODÁNKBAN:

TEHETSÉGGONDOZÁS

A tehetség korai jelei:

Vannak gyerekek, akiknél már igen fiatal korban feltűnik, hogy adottságai valamilyen területen az átlagosnál lényegesen jobbak, és ehhez sokszor a kíváncsiságnak és az akaratnak szokatlan erőssége társul. Éppen ezért óvodás korban érdemes beszélni a tehetség, azaz „a tehetség ígéret" felfedezéséről, a személyiség optimális fejlesztéséről. Fontos kérdés, hogy adottságaival később hogyan tud élni a gyerek, hiszen az adottság csak egy lehetőség, amely áldássá válhat a belső erők és a környezet hatásai által. Nem szabad ugyanis a tehetség kialakulásánál figyelmen kívül hagyni, hogy az adottságok csakis a pozitív, a gyereknek megfelelő környezeti hatások által fejlődnek képességekké, esetleg tehetséggé.

Kiemelkedő szerepe van tehát:

- a családnak,
- az óvodának,
- a társaknak.

A tehetséget gyakran – tévesen – kizárólag a kiemelkedő képességűekkel azonosították. A képességek azonban – bármely fontos is - csak egyik összetevőjét alkotják.

Ezek az összetevők, amelyek állandó kölcsönhatásban vannak, a következők:

- Átlagon felüli képességek (általános és speciális).
- Kreativitás (eredetiség, rugalmasság).
- Feladatkötelezettség (kíváncsiság, érdeklődés, szorgalom, kitartás).

Tehetségre utaló jegyek az óvoda gyakorlatában:

Az óvoda a maga kiegyensúlyozott légkörével, változatos, kötetlen lehetőségeivel akarva akaratlanul felszínre hozza a többet teljesítő gyerek adottságait, képességeit.

Az óvodánkban a gazdagító tevékenység az alábbi területeken zajlik:

- Vizuális tevékenységben (rajzpályázatokon való részvétel)
- Zenei tevékenységekben (népdaléneklő versenyek)
- Mozgásos tevékenységben (ovifoci)

Fontos szem előtt tartanunk, hogy az óvodás életkorban nem a tehetség diagnosztizálására kell törekednünk, hanem a lehetőségeket kell észrevennünk. Nem mérésekkel kell a gyerekek adottságait feltérképeznünk, hanem a hétköznapok során gyakorlattá vált megfigyeléseket kell a tehetség lehetséges jegyeinek szempontjából rendezni. Amit tapasztalunk nem biztos, hogy többlet képesség. Lehet, hogy csak a gyermek gondolkodásának fejlődési üteme gyorsabb.

Az óvodapedagógusi feladatok, a tehetség felismerésekor

- Továbbra is bátorító felnőttként viselkedik, beszélget a szülővel, tanáccsal, ötlettel látja el, biztatja, meggyőzi.
- Lehetőséget ad a gyermeknek a tehetsége gyakorlására, maga módján fejleszti a gyermeket.
- Tájékoztatja a következő intézményt a gyermekkel kapcsolatos felfedezéséről.

A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK FOLYAMATOS NYOMON KÖVETÉSE, RÖGZÍTÉSE

A gyermekek fejlődésének megfigyeléséhez a 2024. szeptember 1-én bevezetésre került OviKrétát használjuk Nevelési év első felében (november), illetve a tavaszi (május) felmérés alapján egy mérés összesítőt készítünk (adott csoportokra vonatkozva megadott szempontok alapján), amely hiteles képet ad a gyermekcsoport fejlettségi szintjéről és a fejlődéséről. A differenciálásnál az éveleji mérés összesítőt vesszük elsősorban alapul. Nevelési évenként 3 alkalommal rögzítjük megfigyeléseinket, észrevételeinket, amelyeket fogadóóra keretén belül (évente kétszer) egyénileg is megbeszéljük a szülőkkel. A HH és HHH gyermekek fejlődéséről évente 3 alkalommal tájékoztatjuk a szülőt. A bölcsődében egy bemeneti és egy kimeneti felmérést készítünk. A mérési eredményeket minden alkalommal csoport és intézményi szinten is összegezzük, elemezzük, s az elért eredmények vizsgálata alapján tervezzük a további feladatokat a gyermekek fejlesztése tükrében. Az eredmények megjelennek a vezető éves értékelésében.

DIFFERENCIÁLT KÉSZSÉG ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS

A differenciált egyéni fejlesztés alapelvei

- A gyermek és a család alapos ismeretére épül.
- A gyermekek fejlesztését az óvodapedagógus a közösségen belül, elsősorban kisebb (mikro) csoportokban látja el az óvodai tevékenységek során.
- Törekszünk az egyénre szabott, hatékony hátránycsökkentésre, valamint a tehetségcsírák kibontakoztatására.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosítanunk kell a törvény által előírt habilitációs- rehabilitációs órákat. A *gyermek megismerésének feladati:*
- A gyermek anamnézisének felvétele (Az adatvédelmi szabályzat előírásait betartva).
- Befogadás, beszoktatás alatti megfigyelés tapasztalatai.

- A gyermek folyamatos megfigyelésének tapasztalatai, elsősorban a játékban.
- Bölcsődében: családlátogatás

Készség és képességfejlesztési feladatok

- Testi képességek (fizikai állapot, motoros képességek, koordinációs képességek)
- Testséma, testfogalom, dominancia (önismeret)
- Mozgás képességek (nagymozgásoktól a finommozgásokig)
- Egyensúlyérzék
- Érzékelés, észlelés (Auditív, vizuális, taktilis, kinesztetikus)
- Értelmi képességek (Figyelem, megfigyelőképesség, emlékezet, felidézés, gondolkodás, kreativitás).
- Anyanyelvi, kommunikációs képességek
- Érzelmi képességek
- Akarati képességek (Önállóság, önfegyelem – önkontroll, kivárás, kitartás, feladat és szabálytudat)
- Erkölcsi képességek (Elfogadás, együttérzés, segítőkészség, udvariasság)
- Szociális képességek (Együttműködés, kooperáció)
- Normákhoz, szabályokhoz, szokásokhoz való alkalmazkodás.

A fejlesztés területei

- A HH (hátrányos helyzetű), ezen belül különösen a HHH (halmozottan hátrányos helyzetű) gyermekek fejlesztése, segítése
- BTMN (-Beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő) gyermekek fejlesztése, nevelés szakvélemény alapján

- SNI – ből (Sajátos nevelési igényű) eredő hátrányok kompenzálása, szakvélemény alapú fejlesztése, nevelése
- Tehetséggondozás

A fejlesztés folyamata

- Bemeneti (óvodába lépés) fejlettségi szint rögzítése megfigyelés alapján.
- Az egyéni fejlesztés területeinek meghatározása a gyermek személyi anyagában.
- Évenként 3-szor fejlettségi szint rögzítés, megfigyelés alapján.
- Együttműködés a szülővel: tájékoztatás a gyermek fejlődéséről évente 2-szer fogadóóra keretében.
- Differenciált, egyéni nevelés, készség és képességfejlesztés megvalósítása a nevelési, fejlesztési módszerek, tevékenységek, feladatok egyénre szabott alkalmazásával.
- SNI gyermek esetében egyéni fejlesztési terv vezetése a fejlesztő szakember munkájával összhangban.
- Szükséges esetben jelzés kompetens szakembereknek, szakmai segítség igénybevétele.

KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK

1. Sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a megfelelő fejlettségi szint. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének felvállalását csak megfelelő szakemberek biztosításával, segítségével tudjuk megoldani. Fejlesztésükhöz az óvodapedagógusok is hozzájárulnak, amely csoporton belül valósul meg. Ezen fejlesztéseket a fejlesztőpedagógusok munkájával összhangban az OviKrétában rögzítjük.

2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási, (BTMN) zavarokkal küzdő gyermekek

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású, az ismeretelsajátítás, a tanulás, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő részképesség zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Fejlesztésüket a szakértő bizottság javaslata alapján szakember segítségével integrált keretek között valósítjuk meg, hasonlóan az SNI gyermekekhez.

3.Tehetséges gyerekek

Kiemelten tehetséges az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti képességekkel (átlag vagy speciális) birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

4. Hátrányos helyzetű (HH) - halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH)

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH) iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig, megterhelés nélkül, rendkívül hatékonyan fejleszthetőek. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat.

A nehéz körülmények között élő családok gyermekei három éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, amelyben az óvodapedagógusainknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van. Keressük az alkalmakat arra, hogy meggyőzzük a szülőket, mennyire fontos a naponkénti foglalkozás gyermekükkel. Célunk az óvodába járó halmozottan hátrányos és/vagy cigány gyermekek szociális helyzetéből fakadó hátrányainak csökkentése, hiányzásuk minimalizálása. A cigány családokban felnövekvő gyermekek sajátos kultúrájából és családi életviteléből adódó másságra tekintettel sokoldalú, harmonikus személyiség fejlesztésre törekszünk:

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

CSALÁD

„Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

A kapcsolattartás feladatai

- Törekszik a szülőkkel való nyílt, őszinte kapcsolat kialakítására.
- Az óvodapedagógus elismeri a nevelésben a család elsődlegességét, tiszteli a szülőt, és minden családdal megtalálja a kapcsolatteremtés, az együttműködés megfelelő módját.
- Mindig reálisan tájékoztatja a szülőket, tisztelve érzelmeiket.
- Az óvodapedagógus minden esetben érezteti az őszinte odafordulást, empátiát.
- Az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen közeledik a családhoz.
- A szülői szervezet ellátja a szülői képviseletet.

- A nyílt napok, közös ünnepek, fogadóórák, szülői értekezletek segítik a betekintést az óvoda és a család életébe.

A kapcsolattartás elvei

- A két fél közötti kapcsolat alapja a bizalom, melynek eredményeként a szülő érzi az óvónő segítő szándékát, empátiáját.
- Előítélet mentes, elfogadó együttműködés kialakítása, melyben az óvodapedagógus nyitott, partneri kommunikációra képes, elfogadó attitűdjével támogatja a szülőket gyermekeik nevelésében, szülői szerepükben való helytállásukban.
- A pedagógust és a nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. A titoktartás határidő nélkül fennmarad.

A kapcsolattartás módja, formái

- A napi párbeszéd lehetőséget ad a kölcsönös érdeklődés kifejezésére, tájékoztatásra.
- Szülői értekezlet évente legalább kétszer kerül megszervezésre; külön tartva a tájékoztatást az újonnan érkező és az iskolába készülő gyerekek szülei számára.
- Egyéni megbeszélések, egyéni esetmegbeszélések; az aktualitásnak megfelelően, a Házirendben rögzítettek szerint.
- Szülői Szervezeti gyűlések: az intézménnyel kapcsolatos, óvodai szintű programok szervezésének és lebonyolításának megbeszélése, szülők véleményének meghallgatása.
- Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a család-óvoda kapcsolatának erősítésére, a szülő, a gyermek és az óvónő között megvalósuló együttműködésre.
- Kulturális programok, kirándulások.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

FENNTARTÓ

A fenntartó dönt a köznevelési intézmény gazdálkodásáról, átszervezéséről, az óvodába történő jelentkezések módjáról, a felvétel időpontjáról. Meghatározza az óvoda költségvetését, mellyel biztosítja a működés feltételeit. Dönt az főigazgató kinevezéséről. Lehetőségekhez mérten támogatják programunkat – támogatják a pedagógusok szakmai képzését, önerőt biztosítanak a pályázatainkhoz, buszt biztosítanak a külterületen élő gyermekek utaztatásához, stb.

A kapcsolattartás formái: szóbeli tájékoztatás, írásos beszámoló évente, egyeztető tárgyalások, értekezletek, az intézmény képviselete testületi (bizottsági) ülésen, rendeletek és határozatok átvétele, elégedettség mérés évente.

BÖLCSŐDE

Az óvodai felvevő környezetünkben egyaránt tapasztalható, hogy érkeznek gyermekek otthoni-családi környezetből, illetve bölcsődei ellátásból is. Bölcsődei csoportunk szerves része az intézménynek, így tudjuk biztosítani valamennyi gyermek (és szülei) számára a „gördülékeny-átmenetet", azaz a szeretetteljes és gyermekbarát „befogadást", beszoktatást.

A kapcsolattartás elve: törekvés a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesítésére.

A kapcsolattartás formái: folyamatos kapcsolattartás a gondozónők és az óvodapedagógusok között, amely megkönnyíti az óvodába lépő gyermek közösségbe történő beilleszkedését.

ISKOLA

Az óvoda szoros kapcsolatot ápol a felvételi körzetéhez tartozó oktatási intézménnyel. A gyermekek óvodából iskolába történő zavartalan átmenete megkívánja a két intézmény közötti szoros, tartalmas együttműködést. Ezen együttműködés alapja a kölcsönös nyitottság, bizalom, amely egymás munkájának ismeretére és megbecsülésére kell, hogy épüljön.

A kapcsolattartás elve: a két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság és bizalom, a pedagógusok együttműködése, nevelőpartneri viszony kialakítása, a nevelőmunka összehangolása jellemzi, elősegítve ezzel a gyerekek zökkenőmentes, zavartalan iskolába lépését.

A kapcsolattartás formái:

- Év közbeni látogatás a nagycsoportban, a nevelőmunka és a gyermekek megismerése céljából.
- Az iskolába látogató óvodások fogadása (első benyomás fontossága)
- Az óvodai szülői értekezleten való részvétel, amely során ismertetik az iskola tanítási módszereit, esetleges elvárásait.
- Minden év novemberében interjú a tanító nénikkel (tapasztalatok, vélemények), amelyről feljegyzés készül.

EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓK

háziorvos, fogorvos, védőnő

- Orvos, fogorvos évente szűrővizsgálatot végez.
- A védőnő havonta figyelemmel kíséri a higiénés nevelést, a testi-lelki fejlődést.

MŰVELŐDÉSI KÖZPONT- Türje

- Gyermekkoncertek, színházi előadások, kiállítások látogatása évente több alkalommal, amelyek során a gyermek esztétikai élményhez jut, képessé válik a művészetek befogadására, jó alapot képezve az általános műveltség kialakulásához.

NYUGDÍJAS KLUB

A kapcsolattartás formái: a karácsonyi ünnepkör alkalmával az idősek köszöntése műsorral. A Nyugdíjas klub aktív tagjai a farsangi időszakban fánkot sütnek az óvodás gyermekeknek.

A kapcsolattartás elve: a városrészben élők összetartozás érzésének erősítése, lokálpatriotizmus, azidőskorúak iránt érzett tiszteletre, megbecsülésre nevelés.

AZ ÓVODAI NEVELŐMUNKÁT ÉS A CSALÁDI NEVELÉST SEGÍTŐ INTÉZMÉNYEK

Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Zalaszentgróti Tagintézménye: fejlesztőpedagógusi és logopédusi (utazó) ellátás biztosítása az óvodás gyermekek fejlesztéséhez

- Logopédus felméri a gyermek beszédfejlettségét, a beszédhibás gyermeket külön foglalkozásokon fejleszti. Elvégzi az év elején szükséges szűréseket, a három évet betöltő és a tanköteles korú gyerekek körében; az eredményről egyeztet az óvodapedagógusokkal.
- Fejlesztőpedagógus figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, fejlettségét, segíti az esetleges elmaradások felismerését, majd korrekcióját.

Koncz Dezső Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény – Zalaszentgrót: gyógypedagógusi (utazó) ellátás biztosítása az óvodás gyermekek fejlesztéséhez.

Zalaszentgróti Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ: Az általuk biztosított szociális segítővel a gyermekek mellett a családokat segíti, támogatja.

GYERMEKVÉDELEM AZ ÓVODÁNKBAN

Óvodánk társadalmi környezete

A társadalmi, gazdasági viszonyok változásával magasabb lett a mindennapi gondokkal és nevelési problémával küzdő családok száma. Óvodánkban több cigány származású gyermek nevelkedik. Ezzel kapcsolatban más jellegű, egyedi és sajátos gyermekvédelmi feladataink adódnak. Őket integráltan neveljük. Mindennapi munkánkban többirányú tapasztalatot, megértést, elfogadást, türelmet igényel ezen családokkal való bánásmód. Ebben a munkánkban segít a gyermekek óvodába történő buszos szállítása, amely a gyermekek rendszeres óvodába járását biztosítja.

Gyermekvédelmi munkánk célja

A gyermekvédelmi törvénynek megfelelően általános szabály, hogy a gyermeki jogok védelme biztosítása mindazok számára kötelező, akik a gyermekek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkoznak. Munkavégzésünk során „a gyermekek mindenek felett álló érdekének figyelembevétele" a legfontosabb cél. A gyermekekre való fokozott odafigyelés teszi lehetővé, hogy időben felfedezzük a személyiségfejlődési problémákat (nehezen nevelhetőség, testi és szellemi fejlődésben lemaradás, testi és lelki egészségüket veszélyeztető tüneteket). A hátrányos helyzet, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése is csak korai felderítés alapján lehetséges.

Az óvodapedagógus feladata

A családok és a gyermekek megismerése, jó kapcsolat kialakítása, s ezen keresztül a nehézségek feltárása. Hiányosságok és probléma észlelése esetén, egyéni bánásmóddal, egyéni fejlesztéssel próbál segíteni. Ha szükséges szakember segítségét kéri (logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus). Ha a gyermek fejlődését, életét veszélyeztetettnek látja a családban, akkor a

gyermekvédelmi megbízotthoz fordul. Mivel a családnak a nevelésben elsődleges a szerepe, az óvodapedagógus és a gyermekvédelmi megbízott feladata a szülők segítése, és az egész család „gondozásba vétele". A gyermekvédelem minden óvodapedagógus feladata. A segítségnyújtás pedagógiai eszközei: egyéni bánásmód, türelem, tolerancia, felzárkóztatás (dajka részéről is).

FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

„A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt." (2019. évi LXX. törvény)

Programunk készítésekor nem hagyhattuk figyelmen kívül, hogy a gyerekek 6-7 évesen iskolába készülnek és az óvoda a Nkt. törvény értelmében különösen az utolsó évben az iskolai nevelésre-oktatásra készít föl. Azt gondoljuk, hogy a testileg lelkileg-mentálisan egészséges, harmonikusan fejlődő gyermek, aki az óvodában kijátszotta, kimozogta magát, sokféle, változatos tevékenységen keresztül tapasztalatokat szerzett önmagáról, az őt körülvevő környezetről, és személyiségének minden területe - egyéni tulajdonságok, adottságok és képességek tükrében megfelelő ütemben fejlődik, képes a zökkenőmentes iskolakezdésre, belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Az iskolaérettséghez a testi, lelki és szociális érettség egyaránt szükséges. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival. A gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése során szerzett

tapasztalatok, a rendszeres fejlettségi szint megállapítás és a készség, képesség mérés alapján állítjuk ki az óvodai szakvéleményeket.

Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget elérő gyermek általános jellemzői

- Érdeklődő, kíváncsi, nyitott. Testileg fejlett, teherbíró.
- Önkiszolgálásban önálló (öltözik, vetkőzik, tisztálkodik).
- Mozgása összerendezett, harmonikus. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordinációja és a finommotorikája, dominancia kialakul (jobb vagy bal kezes). Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését képes irányítani.
- Érzékelés, észlelése tovább differenciálódik (testséma, téri tájékozódás, vizuális, akusztikus differenciálódás).
- Anyanyelvét érthetően beszéli, jól kommunikál. Gondolatait mások számára is érthető módon egymást követő mondatokban, életkorának megfelelő tempóban, hangsúllyal, tudja kifejezni.
- A közléseket megérti. Használja a szófajokat, mondatszerkezeteket. Képes önálló véleménynyilvánításra. Mások beszédét is igyekszik végig hallgatni.
- Szociálisan érett az iskolai életre, a tanító irányítására és a társai elfogadására. Képes együttműködni. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni.
- Elemi ismeretei rögződnek (név, lakcím).
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait (higiéniai szabályok- zsebkendő és szalvéta használat, szemétgyűjtő használat; kommunikációs szabályok: megfelelő köszönés, kérés).
- Feladattudata kialakulóban van, ez segíti a megértésben, feladattartásban, eredményes elvégzésében.
- Kitartása, munkatempója, önfegyelme folyamatosan fejlődik. Akarati tulajdonságai alkalmassá teszik az iskolai élet megkezdésére

- A feladatok elvégzésében egyre eredményesebb, szükség szerint kreatív.
- A cselekvő, képszerű gondolkodás mellett megjelenik az elemi fogalmi gondolkodás.
- Megjelenik a szándékos figyelem, terjedelme, tartalma növekszik, megosztása könnyebb számára. Megfigyelőképessége pontosabb, részletesebb.
- A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el az iskolakezdéshez szükséges fejlettségi szint.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermek nevelése esetén az iskolaérettség kritériumainak tükröznie kell a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekkel szemben.

Ez a Pedagógiai Program az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának (a 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása) 2025. évi változásaival összhangban készült, és 2025. szeptember 1-jén lép hatályba. A nevelőtestület elkötelezett az új előírások teljes körű megvalósítása mellett.

Legitimációs záradék

Egyetértését nyilvánította: Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde Szülői Szervezete nevében

Dátum: 2025.

…….

Koronczi-Antal Viktória

Elfogadta: Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde nevelőtestülete nevében:

Dátum: 2025.

.

……..……..

Szalai Renáta

Jóváhagyta: Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde Intézményfenntartó Társulás nevében

Dátum: 2025.

…….

Nagy Ferenc László